

Weer stappen verder naar duurzamere organisatie

Sinds Archipel ruim twee jaar geleden de weg naar een duurzamere organisatie insloeg, zijn de vorderingen gestaag. Tijd voor een actuele stand van zaken.

Lisette van Druenen

Dagbestedingsspecialist Lisette van Druenen komt binnen met slijk geschept papier dat bij Archipel wordt gemaakt: “Van oud papier uit de papierbak. Begeleider dagbesteding Angela van Doremalen laat cliënten in de dagbesteding dat versnipperen en ze maken er, met water en geplukte bloemetjes uit de tuin, weer nieuw papier van.” Intussen schuiven ook manager facilitaire diensten Yvonne van Eersel, programmaleider Werk & Talent Ralf van der Plas, en begeleider dagbesteding Reinier Koelink aan om meer actuele duurzaamheidsstappen te belichten.

Ralf van der Plas

Meer met plastic

Bij Werk & Talent wordt gewacht op de tweede van twee recyclemachine die volgens de open source blauwdrukken van Precious Plastics van Dave Hakkens door Summa Engineering worden gebouwd, vertelt Ralf: “De extruder

“Naast duurzaamheid is ook onze doelstelling cliënten daarbij te betrekken”

voor het maken van nieuwe plastic producten is er al. Met de shredder kunnen we restkunststoffen vermalen als nieuwe grondstof daarvoor. Zoals voor bijvoorbeeld de bakjes waarin maaltijden worden aangeleverd. Normaal gaan die

met de afvalstroom mee.” Lisette: “Naast duurzaamheid is ook onze doelstelling cliënten daarbij te betrekken. Die mogelijkheden zien we in dit proces; verzamelen, sorteren, schoonmaken, vermalen en weer opbouwen tot een mooi product. We denken er zelfs over het breder te trekken, buiten Landrijt. Cliënten kunnen bijvoorbeeld plastics ophalen bij andere locaties. Het liefst met een elektrisch autootje, maar dat zit er nog niet aan.” Yvonne lacht: “Dat ligt aan het terugverdienmodel!”

Aan Yvonne en haar facilitair-collega Marianne Mutsaers zal het niet liggen: “We zitten met leveranciers aan tafel om afspraken te maken, want we willen - los van dit project - eigenlijk geen plastic bakjes meer. Zolang er kunststof geproduceerd moet worden, ben je niet circulair bezig. Die uitdaging hebben we bij onze eten- en drinkenleverancier neergelegd; ga naar een ander type verpakkingsmateriaal. Niet ▶

eenvoudig, want eten moet bewaard worden, in de vriezer, magnetron en oven kunnen. Ze zijn al aan het kijken naar het vervangen van lastig uit te

sorteren zwart plastic door een witte variant, die afvalverwerkers makkelijker kunnen scheiden. Dan kunnen wij inkoper worden van 'ons eigen' plastic voor shredder en extruder. Al blijft het doel plasticloos te werken maar we proberen de keten dicht te krijgen. En relaties kunnen zo weer het goede voorbeeld geven naar hún leveranciers." Lisette knikt: "Duurzaamheid moet gedragen

worden door de hele organisatie. Door dit soort impulsen betrek je cliënten en medewerkers bij het proces, zorg je voor bewustwording. Mensen gaan erover nadenken."

Werk & Talent in Best

Ralf geeft nog meer voorbeelden: "Restmateriaal is sowieso belangrijk voor Werk & Talent. We maken bijvoorbeeld bekerhouders van resthout en bloembakken van pallets die leveranciers niet mee terugnemen. Verder scheiden we consumentenelektronica voor Mirec Sims."

Lisette: "Voor zowel dagbesteding als werk vinden we het belangrijk dat cliënten werkzaamheden hebben die bij hen passen, naast de duurzaamheid." Ralf: "We kijken continu wat het individu wil. Voor de een is dat demonteren, voor de ander iets opbouwen, houtbewerken of fietsen maken. Daar zoeken we werkzaamheden bij. Er is dus veel vraag naar verschillende dingen maar de stroom werk is nog niet continu en door corona werd er ook minder uitbesteed." De nieuwe locatie van Werk & Talent

in een loods op het voormalige Bata-terrein in Best biedt in elk geval ruimte en perspectieven: "Daar zitten we vier dagen per week met rond de vijftien cliënten. Gefaseerd gaan we met de werkende cliënten in Landrijt ook daarnaartoe. We merken hoe ze het waarderen om letterlijk naar hun werk te gaan, broodtrommel onder de arm. Mooi om te zien dat cliënten meer verantwoordelijkheden dragen; inrichten, opruimen. Het is echt hún werkplek. En volgend jaar is er een personeelsbarbecue."

Duurzame fietsen

Al even duurzaam én belangrijk voor Werk & Talent is het fietsproject, vertelt Reinier: "We krijgen heel veel fietsen van fietsmakers waar ze niks meer mee doen, inruilfietsen of exemplaren die bij appartementen verwijderd worden omdat ze er te lang staan. Van drie fietsen die binnenkomen worden er twee opgeknapt en geschonken aan mensen die zich geen fiets kunnen veroorloven via WIJjeindhoven. De derde verkopen we om met de opbrengst weer andere fietsen

te kunnen repareren of gereedschap te kunnen aanschaffen. Soms kan een fiets niet economisch opgeknapt worden; dan houden we bruikbare onderdelen apart. Win-winsituatie dus." Reinier startte dat project zelf op, toen hij in contact kwam met een fietsmaker in zijn woonplaats: "Fantastische samenwerking met alle betrokkenen. En de cliënt die aan de fiets werkte, draagt 'm over aan de nieuwe eigenaar. Dan zie je dat er een hele mooie vorm van communicatie ontstaat. Voor de ontvanger wordt door de fiets zijn of haar wereld groter en cliënten

voelen dat in, begrijpen dat en krijgen het schouderklopje. Zo gaan ze het gesprek aan. Heel mooi. Duurzaamheid gaat ook over inzetbaarheid." Er lopen nu ook contacten met Swapfiets om te kijken naar samenwerking in het

“Voor de ontvanger wordt door de fiets zijn of haar wereld groter en cliënten voelen dat in, begrijpen dat en krijgen het schouderklopje”

repareren van deze leenfietsen met de blauwe voorband: "En in het maken van fietstassen van kapotte binnenbanden. Alles wat goed is behouden we en kunnen we weer toepassen."

Circular Challenge

Dat motto is ook toepasbaar op een van de grootste afvalstromen binnen Archipel; gebruikt incomateriaal. Juist daarmee ging team-Archipel eind 2019 aan de slag tijdens Eindhoven Circular Challenge. Yvonne: "Incomateriaal wordt kort gebruikt en is bovendien een lastige reststroom met veel plastic en milieubelastend materiaal, zoals medicijnresten. Daarmee hebben we

vijf studenten van hele verschillende studierichtingen uitgedaagd. Ze behaalden de tweede prijs met hun nieuw ontworpen, mooie 'lingerie' van duurzame stoffen die biologisch afbreekbaar zijn en van composteerbaar incomateriaal met een verwaarloosbaar medicijnresidu. Het is zelfs zo innovatief dat Nederland er nog niet klaar voor is!" ■

